

Şiir Bilgisi: Redif ve Uyak

Redif, mısra sonunda **anlam ve görevi aynı** kalan tekrardır; uyak ise mısra sonunda **sadece ses benzerliği** taşıyan tekrardır.

1 Redif Nedir?

- Mısra sonunda ses, anlam ve görev bakımından aynı kalan ek/kelime.
- Örnek: gel-di / gör-dü (-di/-dü eki).
- Bir kelimenin birebir tekrarı da redif sayılır.

2 Uyak (Kafiye) Nedir?

- Mısra sonunda sadece ses benzerliği olan, anlamı farklı ek/kelime.
- Örnek: dal / kal, taş / yaş.
- Anlam ve görev farklıdır, sadece ses benzer.

3 Redif ile Uyak Farkı

- Redif: anlam ve görev aynı.
- Uyak: sadece ses benzer, anlam farklı.
- Çoğu şiirde ikisi birlikte bulunur.

4 Bulma Yöntemi

- Önce mısra sonlarına bak.
- Anlam ve görev aynıysa redif, değilse uyak.
- İkisi birlikte de bulunabilir, kontrol et.

5 Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Her ses benzerliğini redif sanma.
- Sadece son harfe bakıp karar verme.
- Uyak şemasını bu konuyla karıştıрма.

Redif ve Uyak Karşılaştırması

Özellik	Redif	Uyak
Tanım	Aynı anlam ve görevdeki tekrar	Sadece ses benzerliği
Örnek	gel-di / gör-dü	dal / kal
Aranan şey	Ek veya kelimenin anlamı	Ek veya kelimenin sesi
Birliktelik	Uyakla birlikte bulunabilir	Redifle birlikte bulunabilir

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Şiir Bilgisi: Redif ve Uyak: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 REDİF

"Bahçeye her sabah erken geldi, çiçekleri sulayıp öyle gördü." mısralarında redif hangi ektir?

- 1 Misra sonlarına bak: geldi, gördü.
- 2 Ortak eki ayır: -di/-dü.
- 3 Bu ek aynı zamanı ve görevi taşır.

Cevap: -di/-dü eki

ÖRNEK 2 UYAK

"Rüzgârda yavaşça sallanır dal, dışarı çıkmadan evde biraz kal." mısralarında dal-kal ilişkisi nedir?

- 1 Anlamlarına bak: dal (ağaç parçası), kal (eylem).
- 2 Anlamları farklı, bu yüzden redif değildir.
- 3 Sesleri benzer, bu yüzden uyaktır.

Cevap: uyak

ÖRNEK 3 REDİF

"Parkta koştu neşeye çocuklar, salıncakta sallandı çocuklar." mısralarında redif var mı?

- 1 Misra sonlarına bak: çocuklar, çocuklar.
- 2 Kelimenin birebir aynı olduğunu gör.
- 3 Anlamı ve görevi de aynıdır.

Cevap: evet, kelime redifi

ÖRNEK 4 REDİF VE UYAK BİRLİKTE

"Derelerden coşkuyla akarım, çiçeklerin yanına bakarım." mısralarında redif ve uyağı bul.

- 1 Ortak eki ayır: -arım (redif).
- 2 Kalan kökleri karşılaştır: ak, bak.
- 3 Sesleri benzer, anlamları farklı (uyak).

Cevap: redif -arım, uyak ak

ÖRNEK 5 AYIRT ETME

"Derenin kenarında büyük bir taş, gözünden süzülüp aktı bir yaş." mısralarında taş-yaş ilişkisi nedir?

- 1 Anlamlarına bak: taş (nesne), yaş (gözyaşı).
- 2 Anlamları farklı, bu yüzden redif değildir.
- 3 Sesleri -aş ile benzer, bu uyaktır.

Cevap: uyak

MİNİ TEST

Şiir Bilgisi: Redif ve Uyak: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: _____

Tarih: _____

Doğru / Yanlış: _____

1. "Bahçeye her sabah erken geldi, çiçekleri sulayıp öyle gördü." mısralarında redif hangi ektir?

- A) -ler/-lar B) -di/-dü
C) -den/-dan D) -ım/-im

3. "Parkta koştu neşeyle çocuklar, salıncakta sallandı çocuklar." mısralarında çocuklar kelimesinin tekrarı nedir?

- A) redif B) uyak
C) ölçü D) mısra

5. Bir mısra sonundaki tekrarın redif mi uyak mı olduğunu anlamak için önce neye bakılır?

- A) anlam ve göreve B) harf sayısına
C) mısra sayısına D) şiirin başlığına

7. Redif ile uyak arasındaki temel fark nedir?

- A) redif mısra başında bulunur
B) uyak her zaman tek harftir
C) redifte anlam/görev aynı, uyakta sadece ses benzer
D) redif ve uyak aynı şeydir

9. Aşağıdakilerden hangisi redif örneğidir?

- A) dal - kal B) geldi - gördü (-di/-dü)
C) taş - yaş D) sarma uyak

2. "Rüzgârda yavaşça sallanır dal, dışarı çıkmadan evde biraz kal." mısralarında dal-kal ilişkisi nedir?

- A) redif B) ölçü
C) uyak D) dördlük

4. "Derelerden coşkuyla akarım, çiçeklerin yanına bakarım." mısralarında redif hangi ektir?

- A) -ler B) -ak
C) -çek D) -arım

6. "Derenin kenarında büyük bir taş, gözünden süzülüp aktı bir yaş." mısralarında taş-yaş ilişkisi nedir?

- A) redif B) uyak
C) dördlük D) mısra

8. Dört mısranın bir araya gelmesiyle oluşan birime ne denir?

- A) uyak B) redif
C) ölçü D) dördlük

10. Aşağıdakilerden hangisi uyak örneğidir?

- A) dal - kal B) çocuklar - çocuklar
C) geldi - gördü D) aynı kelimenin tekrarı

Cevap anahtarı

1. B · Bu ek iki mısradaki aynı geçmiş zaman anlamını taşır.
3. A · Kelime birebir aynı anlamda tekrarlanmıştır, bu redif oluşturur.
5. A · Anlam ve görev aynıysa redif, değilse uyaktır.
7. C · Redif anlam ve görev bakımından aynıdır, uyak sadece ses benzerliğidir.
9. B · Geldi-gördü mısralarındaki -di/-dü eki aynı anlam ve görevdedir, bu redif örneğidir.

2. C · Anlamları farklı, sesleri benzer; bu uyaktır.
4. D · -arım eki her iki mısradaki aynı zamanı ve kişiyi gösterir.
6. B · Taş ve yaş anlamca farklıdır, sadece sesleri benzer.
8. D · Dört mısradan oluşan birim dördlüktür.
10. A · Dal ve kal anlamca farklıdır, sadece sesleri benzer; bu uyaktır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/6-sinif-turkce-siir-bilgisi-redif-ve-uyak-konu-anlatimi